

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλευθέρου ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθῆναι, 23 Σεπτεμβρίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 43

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Ὁ Τσέυν κάθισε δίπλα καὶ κοίτα-
ξε συλλογισμένος τὸ νεανικὸ πρόσω-
πο πού τὸ μισόκρυβε ὁ ἥσκιος τοῦ
χεριοῦ, καὶ μαζί μὲ ὅλες τὶς ἄλλες
σκέψεις πού πέρασαν ἀπὸ τὸ μυαλό
του, τοῦ ἤρθε καὶ ἡ ἰδέα μὴ τυχὸν
εἶχε παραμελήσει τὰ πατρικά του
καθήκοντα.

— Μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ νοιάζεται
ὅλα ὅταν ρισκοκινδυνεύει
κάθε στιγμή τὴν περιουσία
του ; σκέφθηκε. Θὰ μπο-
ροῦσε ἴσως νὰ μ' εὕρη
συμφορὰ χειρότερη παρὰ
ἂν πνιγόταν στὴ θάλασ-
σα, μὰ δὲν πιστεύω νὰ ὑ-
πάρχη πιά τέτοιος φόβος.
Κι' ἂν σώθηκα ἀπ' αὐτὸ
τὸν κίνδυνον ὅλη, ἡ περιου-
σία μου δὲν φτάνει γιὰ νὰ
πληρώσω τὸν Τρούπ.

Ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ
βαγονιοῦ μπήκε τὸ πρωὶ
ἡ δροσερὴ θαλασσινὴ αὐ-
ρα. Ἡ «Κωνσταντὸς» ρυ-
μουλκῆθηκε μαζί μὲ τὰ
φορτηγὰ βαγόνια ὡς τὸ
Γκλωσπερ καὶ ὁ Χάρβεϋ
μπόρεσε νὰ πάη στὴ δου-
λειά του.

—Ὅποτε πάλι κινδυνεύει
νὰ πέσῃ στὴ θάλασσα καὶ
νὰ πνιγῇ ! εἶπε ἡ μητέρα
μὲ πίκρα.

—Θὰ βρισκόμαστε κι'
ἐμεῖς κοντὰ ἔτοιμοι νὰ τοῦ
ρίξουμε ἓνα σχοινὶ γιὰ νὰ
πιαστῇ. Δὲν τὸν εἶδες πο-
τέ σου νὰ δουλεύῃ γιὰ νὰ
βγάλῃ τὸ ψωμί του, εἶπε
ὁ πατέρας.

—Τί ἀνοησία ! νὰ φαν-
τασθῇ κανεὶς ποτέ. . .

—Κι' ὅμως, ὁ ἄνθρωπος πού τὸν
πληρώνει τὸ φαντάστηκε. Κι' ἴσως
ἔχει κάποιο δίκιο.

Κατέβηκαν στὸ λιμάνι περνώντας
ἀπὸ μαγαζιά πού πουλοῦσαν νιτσε-
ράδες γιὰ τοὺς ναυτικούς, κι' ἐφθα-
σαν ὡς τὴν προκυμαῖα τοῦ Γούδερ-
μαν ὅπου τὸ Ἐδῶ Εἴμαστε λικνιζό-
ταν στὰ νερά, μὲ τὴ σημαία τοῦ Μπάν-
κου ὑψωμένη ἀκόμη στὸ κατάρτι του.

Ὅλοι δούλευαν σὰν τὰ μυρμήγκια
κάτω ἀπὸ τὸ λαμπρὸ πρωῒν φῶς. Ὁ
Ντίσκο στεκόταν πάνω ἀπὸ τὸ ἀμπά-
ρι ἐπιτηρώντας τὸν Μανουέλ. Ὁ Πέν
κι' ὁ μπάρμπα Σάλτερς ἦταν στὸ
παλάγκο. Ὁ Ντὰν ἀνέβαζε μὲ τὸ βίν-
τσι στριφογυρίζοντας τὰ φορτωμένα
ζεμπίλια ὡς τὸ κατάστρωμα, ἐνῶ ὁ
Τὸμ Πλάττ καὶ ὁ Μεγάλος Τζᾶκ κα-
ταγίνονταν νὰ τὰ γεμίσουν καὶ ὁ Χάρ-
βεϋ μ' ἓνα σημειωματᾶριο στὸ χέρι
ἀντιπροσώπευε τὰ συμφέροντα τοῦ
ἀφεντικοῦ καὶ στεκόταν δίπλα στὸν
ζυγιστὴ πού ἦταν ὁλος ἄσπρος ἀπὸ
ἀλάτι.

—Ἔτοιμοι ; φώναζαν
ἀπὸ κάτω.

—Ἰσα ! πρόσταξε ὁ
Ντίσκο.

—Ἐ! ἔκανε ὁ Μανουέλ.

Ὅστερα ἄκουσαν τὴ
φωνή τοῦ Χάρβεϋ καθαρὴ
καὶ δροσερὴ νὰ ἐξελέγχῃ
τὰ βάρη.

Μόλις εἶχε ἀδειαστῇ
στὴν ἀποθήκη τὸ τελευ-
ταῖο ζεμπίλι τῶν φαριῶν
κι' ὁ Χάρβεϋ πήδησε ἀπὸ
τὴν προκυμαῖα ἀπὸ ἓνα
ὑψος δυὸ μέτρων γιὰ συν-
τομώτερα, γιὰ νὰ δώσῃ
στὸν Ντίσκο τὸν λογαρια-
σμό, καὶ φώναξε :

—Διακόσια ἐνενηντα ἑ-
πτὰ καὶ τ' ἀμπάρι ἄ-
δειανό !

—Καὶ πόσα κάνει ἐν
ὅλῳ, Χάρβεϋ ; ρώτησε ὁ
Ντίσκο.

—Τρεῖς χιλιάδες ἑξα-
κόσια ἑβδομήντα ἑξὶ δολ-
λάρια καὶ ἓνα κάρτο. Κρί-
μα πού δὲν ἔχω κι' ἐγὼ
μερδικό !

—Μὰ τὴν πίστη μου
θᾶλεγα ὅτι σχεδὸν τὸ ἄ-
ξιζες, Χάρβεϋ. Πᾶς μιὰ
τρεχάλα ὡς τὸ γραφεῖο

Ἡ κυρία Τσέυν τοὺς πῆρε νὰ τοὺς δεῖξῃ
τὴν «Κωνσταντὸς»

του Γούδερμαν για να του δώσει τα μέτρα ;

— Τι είναι αυτό το αγόρι ; ρώτησε ο Τσέυν τον Ντάν που ήταν συνειθισμένος σε κάθε λογής ερωτήσεις από τους χασομέρηδες που ονομάζονται «παραθεριστάι».

— Είναι ένας μούτσος της ευκαιρίας, απάντησε αυτός. Τον ψαρέψαμε στον Μπάνκο όπου κόντευε να πνιγί. Είχε πέσει από το κατώστρωμα ενός βαποριού, καθώς μάς είπε. Ήταν επιβάτης του βαποριού και τώρα έχει πάρει δρόμο για να γίνει ψαράς.

— Αξίζει το φαί που τον ταΐζετε ; — Έτσι λέμε. Έ, μπαμπά ! Έδω είναι ένας κύριος που θέλει να μάθει αν ο Χάρβεϋ αξίζει το φαί που τον ταΐζουμε. Δεν θέλετε να περάσετε μέσα ; Θα στήσουμε μια σκάλα για την κυρία.

— Πολύ ευχαρίστως. Έλα, Κωνσάν, δεν θα σε πειράξει και θα μπορέσης να τα ιδής όλα με τα ίδια σου τα μάτια.

Η γυναίκα εκείνη που πριν από μια βδομάδα δεν μπορούσε να σηκώσει το κεφάλι της από το μαξιλάρι, κατάφερε ν' ανεβεί από την μικρή σκαλίτσα του καραβιού κι έμεινε σαστισμένη μέσα στο απερίγραπτο ανάκλωμα των σχοινιών και των βαρελιών που γέμιζαν την πρύμη.

— Ενδιαφέρεστε μήπως για τον Χάρβεϋ ; ρώτησε ο Ντίσκο.

— Μάλλον.

— Είναι ένα λαμπρό παιδί που δεν έχει κανείς ανάγκη να του πη δυο φορές το ίδιο πράγμα. Ακούσατε με τί τρόπο τον βρήκαμε. Εκείνο τον καιρό υπέφερε το καϊμένο από κάποια νευρική πάθηση, έκτος αν είχε χτυπήσει πουθενά το κεφάλι του καθώς έπεφτε από το βαπόρι και του είχε σαλέψει το μυαλό του. Τώρα του πέρασαν όλα αυτά. Πέραστε μέσα στην καμπίνα. Δεν είναι συγυρισμένα, μα με την δουλειά βλέπετε που είχαμε αυτές τις ημέρες...

— Έδω κοιμόταν ; ρώτησε η κυρία Τσέυν, ρίχνοντας μια ματιά στις ανάσφατες κουκέτες.

— Όχι, η δική του ή κουκέτα ήταν μπροστά στην πλώρη. Εκτός από τις τηγανίτες που έκλεβε μαζί με τον δικό μου το γιό και το ξύλο που έπαιζαν οι δυο τους την ώρα που έπρεπε να κοιμηθούν, δεν έχω να τον κατηγορήσω για τίποτε άλλο.

— Δεν έχει να πη κανένας τίποτε για τον Χάρβεϋ, έκανε ο μπαμπάς Σάλτερς κατεβαίνοντας. Καμιά φορά του έρχόταν και μου άρπαζε τις μπόττες μου και τις κρεμούσε στο

μεγάλο κατάρτι και δεν έδειχνε κανένα σεβασμό σ' εκείνους που καταλάβαιναν περισσότερο απ' αυτόν πως πρέπει να φυτεύη κανείς ένα κτήμα. Μά σ' αυτό φταίει ο Ντάν.

Στο μεταξύ ο Ντάν, συνδυάζοντας την επίσκεψη των δύο ξένων με τις πληροφορίες που του είχε δώσει ο Χάρβεϋ το πρωί, έχορευε επάνω στο κατώστρωμα τον χορό των αγρίων.

— Τόμ ! Τόμ ! ψιθύρισε από το ανοίγμα τ' άμπαριού. Οι δικοί του έχουν έρθει και ο μπαμπάς δεν τ' έχει πάρει ακόμα κάθω. Έχουν στήσει φιλοκουθέντα κάτω στην καμπίνα. Εκείνη είναι σωστή κούκλα και αυτές είναι ακριβώς όπως έλεγε ο Χάρβεϋ.

— Σώπα ! έκανε ο Μεγάλος Τζάκ ξεπροβάλλοντας, πασπαλισμένος δλος με αλάτι και λέπια των φαριών. Σώπα ! Δες εκείνη ή ιστορία του κακομαθημένου παιδιού και του άμαξιού με τα τέσσερα άλογα να ήταν αληθινή ;

— Αληθινή και με το παραπάνω. Έγώ τα ήξερα όλα απ' την αρχή. Ο Χάρβεϋ μου τα είχε φανερώσει. Έλάτε τώρα να ιδήτε πως μπορεί ο μπαμπάς να λαθευτή στην κρίση του.

Κατέβηκαν κάτω κι έφθασαν τη στιγμή ακριβώς που ο Τσέυν έλεγε : — Είμαι πολύ ευχαριστημένος που ακούω τόσα καλά για τον Χάρβεϋ, γιατί... είναι γιός μου.

Ο Ντίσκο άνοιξε τόσο το στόμα του από την έκπληξη, ώστε του πέσαν τα σαγόνια του. (Ο Μεγάλος Τζάκ όρκιζόταν κάθε φορά πως τάκουσε που ξεκλειδώθηκαν) και γούρλωσε τα μάτια του, κοιτάζοντας τότε τον άνδρα και τότε τη γυναίκα.

— Έλαβα το τηλεγράφημά του στο Σάν Διέγο τώρα και τέσσερις ημέρες και διασχίσαμε την Αμερική δλόκληρη για να έρθουμε να τον βρούμε.

— Με ιδιαίτερο τραίνο ; ρώτησε ο Ντάν. Ο Χάρβεϋ μάς έλεγε πως έχετε δικό σας βαγόνι.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

[Το ποίημα που δημοσιεύεται παρακάτω, ο παλιός μας αγαπητός φίλος και συνεργάτης κ. Κ. Π. Λευκαδίτης το έστειλε στον κ. Φαίδωνα με το ακόλουθο γράμμα :

Σεβαστέ μου κ. Φαίδων

Θα διαβάσατε στις εφημερίδες για τον ξαφνικό χαμό του Γιώργου Μαρκαντώνη. Όλοι όσοι άκουσαν, ότι ο ανταποκριτής αυτός του «Έλευθέρου Βήματος» στο Λονδίνο, ήταν μόλις 32 χρονών, δηλαδή στο άνθος της ηλικίας του, είπαν : Τι κρίμα, να πάη τόσο νέος, αφού όλα έλε-

γαν ότι άνοιγόταν μπροστά του ένα μέλλον τόσο λαμπρό !

Γιατί, αφού ήταν άριστομαχος του Πανεπιστημίου Αθηνών, κι αφού στο Λονδίνο που είχε τόσο διακριθεί ως δημοσιογράφος, απ' τις πρώτες μέρες κιόλα που βρέθηκε κει, έπεδίωξε να πάη για ευρύτερες σπουδές στις Πολιτικές Έπιστήμες, σίγουρα μια μέρα θ' ανέβαινε σε ακόμη ψηλότερα σκαλοπάτια αυτός ο εξαιρετικός δημοσιογράφος, που, χωρίς θορύβους εργαζόταν θετικά, με ασυνόλητα και με πεποίθηση, ότι στο τέλος θα έφτανε στο σκοπό του.

Ξέρετε ωστόσο, πως κι ο Γιώργος ο Μαρκαντώνης ξεκίνησε απ' τη «Διάπλαση» κι' αυτός ; Στα 1921 είχε το ψευδώνυμο «Μαγεμένο Τσοπανόπουλο», κι' ήταν γιό καιρό πρόεδρος του Συλλόγου «Κόσμος της Διαπλάσεως» της εποχής εκείνης. Αργότερα άλλαξε ψευδώνυμο. Έγινε «Κουά-νόλεσκο Λάδαρο». Του άρεσε, βλέπετε, αυτό το ψευδώνυμο, περισσότερο.

Όσο θυμάμαι τη δράση του — ο Γιώργος ο Μαρκαντώνης ήταν από τότε μεγαλειόβηλος, με την ευγενική φιλοδοξία να διακρίνεται, να συναρπάξη τους άλλους, — μου φαίνεται σαν άπιστευτο, που δεν θα τον ξαναΐδω πιά...

Αχ... Γιατί να μην έμεινε σ' όλη του τη ζωή ένα «Μαγεμένο Τσοπανόπουλο», κι' εγώ ένας «Αφελής Γομνασιόπαις» ; Έτσι, θάταν ακόμα και τώρα ο Πρόεδρος του «Κόσμου της Διαπλάσεως» κι' εγώ ο Γενικός Γραμματέας του...

Δικός σας, Κ. Π. Α.]

ΕΝΩ ΚΟΙΜΑΣΑΙ

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΟΥ

Στη μνήμη του Γιώργου Μαρκαντώνη

Θυμάσαι ; Σκύβαμε καιρό Πάνω απ' το ίδιο το βιβλίο. Ήμασταν μαθητούδια οι δυο Και σ' ένα έμέναμε θρανίο.

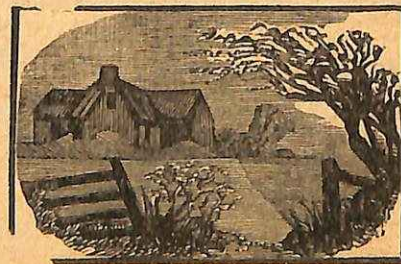
Ό,τι ήταν όνειρο του ένοϋ Γινόταν όνειρο και του άλλου. Μεθούσαν την καρδιά, το νου Τα λόγια του ίδιου του δασκάλου.

Μιά μέρα σ' έχασα. Μακριά Ήτανε του σχολείου τα χρόνια. Και σ' είδα κάποτε ψηλά. Μά έφυγες, σαν τα χελιδόνια.

Πλέοντας έπλεκες μαζί Και μιά γιολάντα όλόγουρά σου. Πόθοι σε λίκνιζαν ψηλοί, Κάτασπροι κύκνοι τα όνειρά σου.

Έφυγες. Κι' ήταν φωτεινή Για σέ ή όμίχλη όλόγουρά σου. Μά έγινε σύννεφο, πυκνοί Ατμοί, που πνίξαν τα όνειρά σου...

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Αγαπητοί μου,

ΑΜΑ μεσοκοπήση ο Σεπτέμβρης, τα παιδιά που κάνουν διακοπές, σ' έσοχή ή σε πόλεις, νοσταλγούν το σχολείο.

Κάποτε ή νοσταλγία αυτή αρχίζει και νωρίτερα. Είτε μέγαρο με μαρμαρένιες στήλες και σκάλες, είτε κοινό και στενόχωρο σπίτι, είναι μεγάλος μαγνήτης το κτίριο που έχει μέσα θρανία. Μόνο στο τέλος του σχολικού χρόνου ή έλξη του αδυνατίζει και σχεδόν εκμηδενίζεται. Άλλα σε λίγο αρχίζει πάλι να τραβά. Και πάντα με συγκίνηση, με χαρά, τα παιδιά τρέχουν να ξαναϊδούν το σχολείο τους, να ξαναπάρουν τη θέση τους σ' ένα θρανίο — άλλο κάθε χρόνο, αλλά πάντα το ίδιο — να ξαναβρουν τους δασκάλους, τις δασκάλλισες, τους συμμαθητές, τις συμμαθήτριες, να ξαναρχίσουν τα παιχνίδια τους στην αυλή, τις συζητήσεις τους, τά... καυγάδικα τους, να ξαναμπουν στην αγαπημένη ζωή που τόσο είχαν νοσταλγήσει. Ο μεγάλος μαγνήτης τραβά τώρα μ' όλη του τη δύναμη.

Είναι ή εποχή των έγγραφων και της αγοράς των νέων βιβλίων. Ω, τα βιβλία του σχολείου, άλλη άγαπη κι' αυτά ! Με πόση λύπη αποχωρίζονται τα παιδιά τα παλιά τους, τα μαθητικά, που σε κάθε τους σελίδα έχουν αφήσει μια στάλα από ιδρώτα, κάποτε ένα δάκρυ και πάντα μια ανάμνηση και με πόση περιέργεια, με πόση λαχτάρα, παίρνουν τα καινούργια, τα άγνωστα, που θα τους γίνουν πάλι γνωστά και παλιά. Γιατί πάντα σχεδόν τα παιδιά πουλούν ή χαρίζουν τα περσινά τους βιβλία. Είναι μια παλιά και συμπερτική συνήθεια, που στον καιρό μου — σας το είπα νομίζω, κι' άλλη φορά — επικρατούσε περισσότερο, γιατί τα βιβλία του σχολείου ήταν τότε λίγα και δεν τάλλαζαν κάθε τόσο. Μιά γραμματική, ένα συντακτικό, μια ελληνική χρηστομάθεια, μια γαλλική, μια ιστορία, για κάθε τάξη, ήταν «έν χρήσει» για χρόνια. Και θυμούνται πως τα μισά τουλάχιστο από τα βιβλία που αγοράζα κάθε Σεπτέμβρη, ήταν μεταχειρισμένα. Μου τα πουλούσαν μαθητές από ανώτερες τάξεις, που είχαν την καλή συνήθεια να διατηρούν τα βιβλία τους καθαρά και άρτια. Έγώ τα παλιά μου τα είχα σε κακό χάλι : σχισμένα, μουντζουρωμένα, τσαλακωμένα, φύλλο-φύλλο, καθαυτό π α λ ι α. Πού να τα πουλήσω, πωδς τάγόραζε, ούτε

χάρισμα δεν τάθελαν ! Και σε λίγο τάπετοϋσα, άχρηστα και σεμένα και σε κάθε άλλον...

Καιμένα μου βιβλία !... Τι θάδινανάχα τώρα κανέν' απ' αυτά, να το ξανάδλεπα, να το φυλλομετρούσα, με τις μουντζούρες του έστω και με τα χάλια του... Πόσα θα μου θυμίζε, πόσο θα με συγκινούσε !... Θυμούνται μια Έλληνική Χρηστομάθεια, φύλλο-φύλλο, που την είχα στην πρώτη του Έλληνικού, σά να λέμε στην πρώτη του Έξεταξίου. Είναι λίγα χρόνια πού, δεν ξέρω πως, βρήκα, ανάμεσα σε παλιά μου χαρτιά, μερικά της κίτρινα και στριφωμένα στις άκρες φύλλα. Τα πήρα κι' άρχισα να διαβάω έδω κι' εκεί. Ήταν ή αρχή από το «Ενύπνιο» του Λουκιανού : «Άρτι μὲν έπεπαύμην εις τά διδασκαλεία φοιτών...». Ήταν

μιά σελίδα απ' την αρχή με μικρές-μικρές φράσεις : «Δύκω και έππω συννόμω έσόν, λέαινα δέ και λέων ου την αυτην έδδν ίαισιν». . . Στη σελίδα αυτή είχα ζωγραφίσει, με την πέννα, ένα σπιτάκι μ' ένα δέντρο. Σε μιάν άλλη φγουράριζε ένα ψάρι. Σε μιάν άλλη είχα γράψει με μολύδι μερικές λέξεις που δεν μπόρεσα να τις διαβάσω... Ξαναείδα το σχολείο μου, το θρανίο μου, το δάσκαλό μου, τους συμμαθητές μου. Ξαναγύρισα δλος στην εποχή και στη ζωή εκείνη. Και τα μάτια μου γέμισαν δάκρυα...

Τίποτα πιά άναμνηστικό, πιά συγκινητικό από ένα παλιό βιβλίο του σχολείου. Μην τα πουλάτε, μην τα πετάτε, μην τα ξεκάνετε όλα. Φυλάτε και μερικά σε μιάν άκρη. Θάρθη ήμέρα που θα με θυμηθήτε...

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

17.

Ο Κωστάκης έπεσε μιά ξανασηκώθηκε. Δεν είχε χτυπήσει πολύ και μπορούσε να εξακολουθήσει την ίππασία του. Σκέφθηκε όμως δυο πράγματα : πρώτο, να χάσει στις μπόττες του εφημερίδες, για να στενέψουν και να μη φεύγουν τα πόδια του τόσο εύκολα και δεύτερο να προμηθευθί έν' αλεξίπτωτο.

Το αλεξίπτωτο, όπως το λέει και τόνόμά του, είναι βοηθητικό για τις π τ ώ σ ε ι ς. Όταν έχη κανείς αλεξίπτωτο, πέφτει σιγά, μαλακά, και δεν φοβάται να σπάση το κεφάλι του ή κανένα πόδι. Πώς δεν το σκέφθηκε αυτό πρωτύτερα ο Κωστάκης ; Αν το άλογο έκανε πάλι κανένα άπότομο κίνημα και τον έροίχνε από τη σέλλα, το αλεξίπτωτο θάνοιγε, κι' ο καβαλλάρης θάπεφτε στο γρασίδι τόσο σιγά, που δεν θα πάθαινε τίποτα.

Μά δεν τα λογάρισε καλά ; Αλήθεια, γέμισε τις μπόττες του μ' εφημερίδες κι' αγόρασε από ένα μαγαζί — το άλογό του περίμενε απέξω — ένα χαρτίνο αλεξίπτωτο που το έδωσε πάνω του. Μά μόλις καβαλίκεψε και το άλογο άρχισε να τρέχει το αλεξίπτωτο άνοιξε από τον άέρα και τον σήκωσε ψηλά. Δεν τον ξεκόλλησε όμως κι' από το άλογο. Γιατί τα πόδια του δεν έβγαιναν πιά από τις μπόττες με τις εφημερίδες, κι' ακόμα τα σπιρούνια του έμειναν κολλημένα στις σκάλες της σέλλας με τους μαγνήτες. Έτσι, ενώ το άλογο εξακολουθούσε να τρέχει, εξακολουθούσε κι' ο Κωστάκης να βοίσκεται μετέωρος στον άέρα, χω-

οις να μπορή ούτε να ξανακαθήση στη σέλλα—δεν άφινε το άλεξιπτωτο—ούτε να πέση κάτω για να ξανασηκωθεί.

Γέλια που έκαναν όσοι τον έβλεπαν! Επιτέλους βρέθηκε κάποιος που σταμάτησε το άλογο και τον βοήθησε να μαζέψη το άλεξιπτωτό του και να ξανακαθήση στη σέλλα. Η ίππασία όμως δεν μπορούσε να εξακολουθήσει έτσι. Έπρεπε να σοφισθί και τίποτ' άλλο προφυλακτικό. . .

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Η γιαγιά της την δικαιολογούσε λέγοντας πως είναι ακόμη μικρή, κι έτσι ανέλαβαν οι καλές γειτόνισσες να κάνουν τις δουλειές του σπιτιού.

Από τότε όμως που γύρισε η Μαριά, εθώς η Έμορφία ξανάρχισε πάλι τα παλιά της: Στολιζόταν, γελοούσε, έτρεχε μέσα στο σπίτι, διασκεδάζε τον πατέρα της και τη γιαγιά της και μόνον όποτε της έρχόταν ή όρεξη βοηθούσε λίγο και τη Μαριά μα κι αυτό όχι κάθε μέρα. Η Μαριά ούτε παραπονιόταν, ούτε της έφερνε ποτέ καμιά αντίρρηση, απεναντίας την ελάτρευε σαν μεγαλύτερη αδερφή τη μικρότερή της που έχει άναθρέψει. Αγαπιώνταν λοιπόν τα δυο κορίτσια αλλά ήταν δλότελα διαφορετικά μεταξύ τους. Η δέ μητέρα του γιαιτρού ούδέποτε θά μιλούσε στην Έμορφία όπως μιλούσε στη Μαριά, γιατί έννοιθε πως η Έμορφία δεν θά καταλάβαινε τίποτε.

Όσο τόσο βρισκόταν μέσα στο χωριό μια ψυχή που η Μαριά μπορούσε λαμπρά να συνεννοηθί μαζί της. Η ψυχή αυτή ήταν ό Ιωσήφ ό γιός της μωλωνός. Και όταν ακόμη γύρισε η Μαριά, τό καλό παιδί δεν έπαψε να έρχεται κάθε πρωί, για να δίνη όπως έλεγε «ένα χεράκι» στις γειτόνισσές του. Γειτόνισσες δέ τις έλεγε δίχως άλλο για να δείξη την αγάπη που είχε στην οικογένεια του κύρ-Πέτρου, γιατί τό σπίτι του βρισκόταν στην μία άκρη του χωριού και ό μύλος της κυρά Αναστάσιννας στην άλλη και για να έρθη ό Ιωσήφ έπρεπε να κατεβή έναν μεγάλο κατήφορο. Η αγάπη του όμως για την οικογένεια του αγροφύλακα τον έκανε ν' άψηφάη και τον δρόμο και τον κόπο. Τό ποιά άξιοπερίεργο μάλιστα είναι πως η κυρά Αναστάσινα όχι

μόνο δεν έμπόδιζε τό γιό της, μα απεναντίας τον παρακινούσε να πηγαίνη. Πρώτη αυτή τον βίαζε κάθε μέρα:

— Δεν πηγαίνης, Ιωσήφ παιδί μου, να βοηθήσης της Μορφούλας; Ούτε μία μέρα δεν περνούσε χωρίς να έρθη ή ίδια να ιδί την κυρά Μαριά.

— Έρθα, κυρά Μαριά μου, να σο

«Ένα πετεινάρι πήδησε στο πόδι της και την έβγαλε απ' τους ρεμβασμούς της»

κάμω λίγη συντροφιά να δώση ό νους σου.

Και μόλις καθόταν άρχιζε να παινεύη την Έμορφία και όταν έβλεπε πως ό κύρ Πέτρος και ή κυρά Μαριά χαμογελούσαν κολακευμένοι, τότε άρχιζε τα παινέματα του γιού της. «Κάτι τρέχει έδω. . . κάτι μαγειρεύεται», έλεγαν οι γειτόνισσες και χαμογελούσαν.

Η Μαριά όμως ποτέ δεν έθαλε με τό νού της πως κάτι τρέχει γιατί έβρισκε πολύ φυσικό πως ό Ιωσήφ έρχόταν μόνο γιατί ήθελε να την βοηθήση και για τίποτε άλλο.

Ερχόταν λοιπόν ό Ιωσήφ πολύ πρωί και έβρισκε τη Γυφτοπούλα μοναχή της και από μακριά της φώναζε: «Καλημέρα, Μαριά!».

Δέ ζητούσε να ιδί την Έμορφία γιατί ήξερε πως αυτή κοιμόταν ακόμη. Έπιανε τότε πρόσχαρα κι έκανε όλες τις δουλειές που πέφτουν

βαριές σε μία γυναίκα: έσχιζε ξύλα, κούδαλούσε νερό, σακφάλωνε έπάνω στα δένδρα κι έκοβε φρούτα, διόρθωνε, όποτε ήταν ανάγκη, κανένα χαλασμένο τοίχο ή φράχτη, ένω στο διάστημα αυτό ή Μαριά τάιζε τα πουλιά ή σάρωνε την αυλή. Κι έτσι ό καλός Ιωσήφ βοηθούσε την γυφτοπούλα.

Όσο δούλευαν μιλούσαν μεταξύ τους. Και ό Ιωσήφ δεν ήταν βέβαια πολύ διμητηικός και με δυσκολία έβρισκε τα λόγια που έπρεπε, μα είχε έναν ιδιαίτερο τρόπο στις απαντήσεις του: «Ω βέβαια, βέβαια. . . ούτε λόγος να γίνεται. . . έτσι έ; Περίεργο πράγμα!»

Αυτές οι λακωνικές απαντήσεις άρεσαν στη γυφτοπούλα περισσότερο από πολλές κουβέντες και όμιλίες. Καταλάβαινε τον τόνο της φωνής του και διάβαζε στα μάτια του με

τόση ευκολία, ώστε δεν χρειαζόταν πολλά λόγια. Η Μαριά καταλάβαινε πως ό Ιωσήφ ήταν πρόθυμος να κάνει ό,τι δήποτε για να την ευχαριστήση και ό,τι ακόμη την θαύμαζε. Για όλους αυτούς τους λόγους οι ώρες εκείνες της πρωινής δουλειάς περνούσαν πολύ ευχάριστες και για τους δυό.

Αργότερα έρχόταν κι ή Έμορφία τα ξανά μαλλιά της ήταν άχτένιστα και μπερδεμένα και τα μάτια της πρισμένα ακόμη από τον ύπνο.

Μόλις παρουσιαζόταν ή Έμορφία ή σκηνή άλλαζε δλότελα και έπαυε εθώς κάθε σοβαρή όμιλία. Η Έμορφία πείραζε τον Ιωσήφ που της άποκρινόταν κι αυτός μ' άστεία, γελοΰσαν κι οι δυό τους κοιτάζοντας ποιος θά γελάση περισσότερο και μαζί τους γελοΰσε κι ή Μαριά.

Αυτό τό ευχάριστο διάλειμμα όμως δεν κρατούσε πολύ γιατί τα κορίτσια έπρεπε να μπούν στο σπίτι να περιποιηθούν την γιαγιά και να συγυρίσουν.

Τότε ό Ιωσήφ έφευγε γυρίζοντας κάθε τόσο τό κεφάλι του και βλέποντας τις δυό νέες που στέκονταν στην πόρτα του κήπου και ό αντίλαλος γύριζε πίσω τη φωνή του.

— Γειά σου, Μαριά! Γειά σου, Έμορφία.

— Στο καλό, Ιωσήφ, κι αύριο πάλι με τό καλό.

Ένα πρωί ή Μαριά σηκώθηκε

νωρίς όπως πάντα και άρχισε να ταΐζει τις κότες έχοντας στο νού της τό χτεσινό πανηγύρι στο Κατωχώρι όπου δεν είχε πάει γιατί έπρεπε να κοιμηθί εκεί, και πως ν' άφήση μόνη την κυρά-Μαριά που πολλές φορές και τη νύχτα ακόμη την φώναζε για να την περιποιηθί. Η Μαριά μόνον στο κοντινά πανηγύρια πήγαινε και τότε πάλι μόνον όταν καμιά γειτόνισσα είχε την καλωσύνη να έρθη για να μίην άφήση μόνη της την κυρά-Μαριά.

Η Έμορφία όμως είχε πάει στο πανηγύρι μαζί με τη μωλωνό που επέμενε καλά και σώνει να την πάρη μαζί της και στο τέλος, κατάφερε να πείση και τον κύρ Πέτρο. Στην άρχή ή Έμορφία δεν ήθελε κι έλεγε πως θ' άφήση τη γιαγιά της κι ό,τι δεν θά διασκεδάση αν δεν έρθη και ή Μαριά. Μα ή Μαριά την έπεισε πως δεν έπρεπε να στενοχωρηθί καθόλου και δεν χρειάστηκε πολλά παρακάλια για να δεχθί την πρόσκληση κι εθώς άρχισε να έτοιμάζεται και δεν έπαψε τό τραγούδι ως τη στιγμή που έφυγαν.

Πόσο θά διασκεδάζε ή Έμορφία!

Η Μαριά έβαζε με τό νού της τους δρόμους του χωριού στολισμένους με πολύχρωμες σημαίες, τις παράγκες όπου θά βρισκονταν άπλωμένα και κρεμασμένα κάθε λογής ώραία πράγματα: Υφάσματα και φορέματα γυναικεία κόκκινα και γαλάζια, στολίδια διάφορα, χρυσαφικά, παιχνίδια και γλυκύσματα και ένα σωρό άλλα πράγματα που συνειθίζονται να πουλιούνται στο πανηγύρι. Φανταζόταν τό κέφι και τα γέλια των γυναικών και των κοριτσιών και τα κάθε λογής ντυσίματά τους και τον χορό, ώ προπάντων τον χορό!

Η Μαριά δεν χόρευε πια τους τσιγγάνικους χορούς ούτε είχε τό ντέφι της, χόρευε όμως όλους τους χορούς και όλοι οι νέοι ζητούσαν να χορέψουν μαζί της γιατί χόρευε έλαφρά και με χάρη.

— Α, νάτην ή Μορφούλα! φώναξε έξαφνα ρίχνοντας στις κότες μονομιάς όλα τα σκύδαλα που είχε στην ποδιά της και τρέχοντας να καλημερίση την φίλη της.

Μάλιστα, νάτην ή Μορφούλα, είπε ή Έμορφία μπαίνοντας. Ο Ιωσήφ ήθελε να με φέρη, μα του είπα πως δεν ήταν ανάγκη. Αν έρχόταν θά ήθελε κουβέντες, θάρχιζε να σο λέη για τό πανηγύρι και δεν θά είχε τελειωμούς. Κι' έγώ είμαι κουρασμένη. . . κουρασμένη! Μοφ φαίνεται πως θά πάω ίσα στο κρεβδανάκι μου να πέσω. Πήρα δυό-τρεις ύπνους μέσα

στη σούστα της κυρά Αναστάσιννας μα ακόμη θέλω να κοιμηθώ. Μαριά, δεν έρχεσαι να με φιλήσης; Σοΰ άγόρσα μερικά ζαχαρωτά, ένα προσκεφαλάκι για να καρφώνης τις βελόνες σου κι' ένα σταυρουδάκι μαλαμοκαπνισμένο για να κρεμάσης στο λαιμό σου. Τ' άφησα στη σούστα και θά τα φέρη ύστερα ό Ιωσήφ μαζί με τα δικά μου πράγματα. Αχ, Μαριά μου, πόσο λυπήθηκα που δεν σε είχα μαζί μου! Τί διασκεδάση! Χόρεψα, χόρεψα που χόρτασα χορό!

Και με ποιόν χόρεψες; ρώτησε ή Μαριά για να βρή κι' αυτή άφορμή να μιλήση. Όσο και νάναι, μέσα της λυπόταν που δεν είχε πάει κι' αυτή στο πανηγύρι.

Οδ, με πολλούς. Πρώτα-πρώτα με τον Ιωσήφ γιατί μ' αυτόν και με την μητέρα του πήγα στο πανηγύρι. Μα δεν χορεύει καλά, προτιμώ τους άλλους. Και μάλιστα τον Γιάννη τον γιό του Σεμπερλή του ξενοδόχου. . . τον γνωρίζεις έσύ.

(Ακολουθεί)

ΦΟΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΑΔΕΡΦΙΑ

(ΠΑΡΑΔΟΣΗ)

Η άράχνη, τό μερμήγκι και ή μέλισσα ήταν άδέρφια πριν γίνουν όπως είναι τώρα. Είχανε και μία γιαιά μάννα που πάντρεψε τα παιδιά της, τα νοικοκύρεψε και καθόταν μοναχή της στην άκρη του χωριού.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Μία ελεφαντίνα με τό ελεφαντόπουλό της παίρνουν τό προινό τους λασπόλουτρο στο Ζωολογικό Κήπο

*Ανεκινώθη από τον Μπετόβεν

Κάποια μέρα άρρώστησε ή γιαιά μάννα και φώναξε κοντά της τα παιδιά της για να τα ιδί πριν πεθάνη και να τους δώση την ευχή της.

Πάνε, λένε στην άράχνη: — Έλα κι' ή μάννα σου είναι άρρωστη και σε θέλει.

— Ωχ τώρα, λέει εκείνη, έγώ ρίχνω πανί στον άργαλειό, δεν έχω καιρό να πάω.

Πήγαν και τώπαν της μάννας της και την καταράστηκε: όλο να ρίχνη πανί και όλο να της τό χαλάνε.

Πάνε στον μερμήγκι, του λένε: — Η μάννα σου δεν είναι καλά, νάρθης να σε ιδί πριν πεθάνη.

— Ωχ τώρα, λέει εκείνος, έγώ βάζω τό γέννημα στην αποθήκη, δεν άδειάζω.

Τον καταράστηκε κι' αυτόν ή μάννα του: όλο να σοδιάζη και προκοπή να μίην ιδί ποτέ του.

Πάνε, φωνάζουν και της μέλισσας. Εκείνη έτυχε να ζυμώνη, μα μόλις άκουσε πως ήταν άρρωστη ή μάννα της, έτρεξε όπως ήταν με τα ζυμάρια στα χέρια. Σαν την είδε ή καίμένη ή μάννα παρηγορήθηκε και της έδωσε την ευχή της να είναι ευλογημένη και ό,τι πιάνει στα χέρια της μέλι να γίνεται.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ο ΝΕΙΡΑ

Κείνο το βράδυ του Μαγιοῦ, ναι, εἶ-
[μαστε μαζί
Μικρή μου, ἀγαπημένη, ἀδερφοῦλα
Καὶ μούλεγες πὼς στὴν κορφή τῆς ζη-
[λευτῆ
Θὰ φθάνανε εὐκόλα καὶ γρήγορα, παι-
[δουλά...

Φτιάναμε ὄνειρα μεγάλα, εὐτυχισμένα
Σύ, ἡθελες λουλουδά καὶ πεταλούδες
[πλουμιστές
Σηληϊὲς ποθαῦσες κ' ἀφηνεῖς γιὰ μένα
Τὰ κελαδίσματα τὰ θεῖα, τίς πηγές...

Λέγαμε, λέγαμε καὶ τὰστρα τρεμοσβύ-
[ναν,
Γλυκὰ κ' ἀργὰ στὸ φόντο τοῦρανοῦ
Κι' ἀριμονιὰ τὸ ἀσημένιο φῶς τους
[χύναν
Στὶς μαγικὲς πλαγιὲς τοῦ ποθητοῦ
[βουνοῦ...

"Αραγε νοιώθαμε πὼς τὰ ὄνειρα—ὦϊμέ
[—θὰ σβύναν
Μιά μαύρη μέρα σὰν τὰστέρια τοῦ
[Μαγιοῦ;

* * *

ΕΛΙΚΗ [B]

ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Πάντα περνοῦσα ἀπ' τὸ μικρὸ γεφύ-
ρι τοῦ ἐξοχικοῦ δρόμου. Τραβοῦσα κα-
τὰ κεῖ γιατί μ' ἄρεσε ἡ ἡσυχία τουδά-
σου, τὸ μυστήριό του. Ξυπνοῦσα χα-
ράματα τὴν ὥρα ποὺ ἐφεγγε ὁ οὐρανὸς
ἀπ' τίς μακρινὲς ἀκόμη ἀχτίδες τοῦ
ἡλίου.

Μ' ἄρεσε ποὺ ἀντηχοῦσαν τὰ βήμα-
ματά μου στὸ νοτισμένο ὕδωρ τοῦ δρό-
μου ἔτσι ρυθμικά κ' ὥραια. Μέθαγα
ἀπ' τ' ἄρωμα τῆς ἀγοράμπλης, τοῦ πεύ-
κου, τῶν περβολιῶν. Καὶ προχωροῦσα
μόνος μὲ συντροφιά τὰ σπουργίτια τοῦ
δάσου. Ἀνέβαινα κατόπι τὸν λοφῶκο
μὲ τὸ λευκὸ του ἐκκλησάκι, τοῦ Ἀη-
Γιάννη καὶ κατηφόριζα πρὸς τὸ γεφύ-
ρι. Πάντα σχεδὸν καθόμουνα κεῖ νὰ
ἐξαποστάσω στὸ πεζοῦλι του. Ἀθελὰ
μὲν ὁ λογισμὸς ταξίδευε καὶ ξύπναγε
μέσα μου διάφορα παιδικὰ ὄνειρα, ἀ-
νανήσεις ποὺχαν ξεχασθῇ σὲ κάποια
γωνιὰ τῆς καρδιάς μου.

Οἱ πρώτες ἀχτίδες μὲ χτυποῦσαν στὰ
μάτια καὶ ξύπναγα καὶ γὰρ μαζί μ' ὅλη
τὴ φύση. Πόσες φορές δὲν διάβασα τὰ
σκαλισμένα γράμματα πάνω στὶς πέτρες
τοῦ γεφυριοῦ. Πῶς πολὺ ὅμως μ' ἄρε-
σαν κατὰ μυστηριώδη σημάδια ποὺ
δὲν μπορούσε κανεὶς νὰ βγάλῃ νόημα,
καὶ καθόμουν ὥρα πολλὴ κοιτώντας
τα, προσπαθώντας νὰ βγάλω μιὰ λέξη.
Καὶ τότερα πᾶς πὼς δὲν κατόρθωνα
τίποτα ποτὲ κ' ὅμως αὐτὰ μὲ τραβοῦ-
σαν πάντα. Ἦσως γιατί ἡ ἀνθρώπινη

ψυχὴ προτιμᾷ κάθε τι ποὺ κρύβει γύρω
του κάποιο μυστήριον καὶ προσπαθεῖ νὰ
τὸ ξεδιαλύνει.

"Ἄλλοτε πάλι κοιτοῦσα τὸ διάφανο
νερό κ' ἐβλεπα τὰ ὀλοστρογγυλά βό-
τσαλα στρωμένα στὸ χαμηλὸ του βυθό.
Πόσες φορές δὲν πόθησα νὰ κατέβω
νὰ ἀκολουθήσω τὸ ποτάμι, νὰ δῶ τὴν
ὥρα ποὺ πέφτει στὴν ἀγκαλιά τῆς
μάννας τοῦ τῆς θάλασσας. Συχνὰ κα-
τέβαινα κάτω ἀπ' τὴν καταπράσινη κα-
μάρα τοῦ ἀπ' τοὺς κισσοὺς κ' ἀνάμε-
σα ἀπ' τίς φουντωμένες καλαμιές τῆς
ὄχτης θαύμαζα τοὺς μικροὺς καταρ-
ράχτες ποὺ ἔκανε τὸ νερὸ πηδώντας τίς
πέτρες. Σὰν γύριζα ὁ ἥλιος εἶχε ἀνέ-
βει πᾶς ψηλὰ καὶ χρῶσιες τίς παιγι-
διάρικες λευκὲς τῆς ρεμματιάς. Στὸ
χωριὸ οἱ χωριανοὶ τράβαγαν μὲ τὰ ζῶα
γιά τὴ δουλειά, καὶ τὰ μουγκανίσματα
φτάναν σ' αὐτιά μου, ἀνακατωμένα μὲ
τὸ κουδούνισμα ποὺ κάνουν τὰ πρόβατα
τῆς ἀπέναντι πλαγιάς.

Ἔτσι τέλειωνε ὁ πρωϊνὸς μου περι-
πατος ὡς τὸ μικρὸ πέτρινο γεφύρι, ποὺ
μένει στὴν καρδιά μου ἀκόμη σὰν ἓνα
ὄνειρο παλιό, σβυσμένο κάπως ἀπὸ τὸ
χρόνο.

* * *

ΔΥΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Ὁ πατέρας μου ἐκείνη τὴ χρονιά,
μὰς εἶχε ἀγοράσει τοῦ ἀδελφοῦ μου
μιὰ μικρὴ φυσαρμόνικα καὶ μένα ἓνα
ταμποῦρλακι.
Εἴχαμε πάρει κ' οἱ δυὸ ἐνθουσια-
σμένοι τὰ παιχνίδια μας αὐτὰ κ' ἀρχί-
σαμε νὰ παίζουμε, ὁ καθένας χωριστά.
Ἐγὼ ξεκούφωνα τὸν κόσμο μὲ τὸ
ταμποῦρλό μου, ἐνῶ ὁ ἀδελφός μου,
ποὺ φαινόταν ὑπερβολικὰ εὐχαριστημέ-
νος, ἀνοιγόκλεινε διαρκῶς τὴ φυσαρ-
μόνικα του καὶ τὴν ἀφηνεῖ νὰ σκορπάῃ
τὸν ἴδιον πάντα μονότονον σκοπὸ.

Δὲν θάχαν περάσει πέντε λεπτά, ὅταν
ἐγὼ σταμάτησα ξαφνικά τὸ παίξιμο
καὶ πέταξα σὲ μιὰ γωνιά τὸ ταμποῦρ-
λο. Πῆγα ὕστερα κοντὰ στὸν ἀδελφόν
μου, ποὺ κρατοῦσε ἀκόμη τὴ φυσαρμό-
νικα κ' ἀρχοῦσε νὰ τὸν κοιτάζω σιω-
πηλὸς ὅσο ἔπαιζε.

Σὲ λίγο δὲ βάσταξα:

— Δωσέ μου, καίμένε Γιώργο, νὰ
παίξω κ' ἐγὼ κομμάτι, τοῦ εἶπα παρα-
κλητικά.

— Δὲν μπορῶ τώρα, μοῦ ἀποκρίθηκε.
Ἄφρησέ με. Ὁ πατέρας σου ἔχει πάρει
καὶ σένα παιχνίδι.

Καὶ ξανάρχισε νὰ παίξῃ, μὲ περισσό-
τερο κέφι τώρα, ἴσως γιὰ νὰ μὲ κἀνῃ
νὰ σκάω.

Ἀφοῦ τὸν παρακάλεσα ξανὰ δυὸ-τρεῖς
φορές δίχως ἀποτέλεσμα, ἔβαλα στὸ
τέλος καὶ τὰ κλάμματα.

— Δώσ' του τη, Γιώργο μου, νὰ παί-

ξῃ κ' αὐτὸς λίγο, φώναξε ἀπὸ τὸ δι-
πλανὸ δωμάτιο ἡ μητέρα μου γιὰ νὰ
σταματήσῃ τὸ κακό. Δὲν τὸν ἀγαπᾷς
τὸν ἀδελφοῦλή σου; Μικρότερος εἶσαι!
Πάρε καὶ παίξε τὸ ταμποῦρλο του ἐν
τῷ μεταξῷ.

Ὁ ἀδελφός μου ὑπάκουσε καὶ μοῦ-
βαλε ἐπιτέλους στὰ χέρια τὴν ποθητὴ
φυσαρμόνικα. Ὑστερα, δίχως νὰ χάσῃ
καιρὸ, ἄρπαξε τὸ ταμποῦρλάκι μου κ'
ἀρχισε νὰ τὸ χτυπᾷ εὐθυμῶ. Θάλεγε
κανεὶς ὅτι φαινόταν πῶς ἐνθουσιασμέ-
νος κ' ἀπὸ πρώτα...

Ὡστόσο ἐγὼ πῆρα τὸ παιχνίδι του
κ' ἀρχισα νὰ τὸ παίζω. Ἄλλὰ περισέ-
ργο! Τώρα πὸν τόξα στὰ χέρια μου, δὲν
ἔβρισκα πᾶς καμμία ἀπόλαυση σ' αὐτό.
Κι' ὅμως προηγουμένως εἶχα κλάψει
γιὰ νὰ τὸ ἀποκτήσω.

Μὲ τὸ βλέμμα μου τώρα παρακολου-
θοῦσα κρυφὰ τοὺς ἐνθουσιασμοὺς τοῦ
ἀδελφοῦ μου.

Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, παράτησα τὴ φυ-
σαρμόνικα κ' ἔτρεξα πάλι κοντὰ του!
— Δώσε μου τὸ ταμποῦρλό μου, τοῦ
εἶπα αἰδέα. Δὲν θέλω πιά τὴ φυσαρμό-
νικα. Νά, ἐκεῖ στὸν καναπέ σου τὴν
ἄφησα.

Εἶδα τότε τὸν ἀδελφόν μου νὰ γελάῃ
παράξενα κ' ἀφοῦ μὲ κοίταξε μιὰ
στιγμὴ στὰ μάτια, μοῦ ξανάδωσε δίχως
ἄλλη κουβέντα τὸ ταμποῦρλο.

* * *

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ γιαιά: — Πλησιάζει, παιδί μου, ὁ
καιρὸς ποὺ θὰ κάνω τὸ μεγάλο τα-
ξίδι...

Ὁ ἔγγονος: — Καὶ ποῦ θὰ πᾶς, γιαιά;

Ἡ γιαιά: — Στὸν ἄλλον κόσμο.

Ὁ ἔγγονος: — Ὡ! καὶ θὰ μὲ πάρῃς
καὶ μένα μαζί σου;

Σκίτσο τῆς Αἴγλης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1939

ΤΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐξωτερικοῦ αὐξή-
θηκαν. Στὰ φυλλάδια ποὺ ἔδωκα γραμ-
ματόσημα δρ. 1,60, τώρα πρέπει νὰ βάζω
2 δραχμές, δηλαδή 40 λεπτά παραπάνω,
καὶ φαντασθῆτε πᾶς πόσες χιλιάδες τὸ
χρόνο περισσότερες θὰ θέλω. Ἀς εἶναι,
αὐτὰ θὰ τὰ παίρνω ἀπὸ τὴ συνδρομή, ποὺ
μπορεῖ καὶ νὰ τὴν αὐξήσω λιγάκι. Τώρα
πρόκειται γιὰ τὰλλα ποὺ θὰ μοῦ παραγ-
γέλλουν χωριστά. Ἀς ἔχουν λοιπὸν ὅπ'
ᾧ τὰ Διαπλάσπουλα τοῦ Ἐξωτερικοῦ
τίς νέες τιμὲς τῶν ταχυδρομικῶν. Ὁ Τό-
μος μου, ἀντὶ 35 δρ., θέλει τώρα δρ. 45
(τὸ ἔδωκα γιὰ καὶ τὸ Τόμο δρ. 155). Τὰ
Μικρὰ Μυστικά, ἀπὸ 1 ἔως 5 τετράδια,
θέλουν ταχυδρομικὰ δρ. 2 (ἀπὸ 6 ἔως 10
τετράδια δρ. 4 καὶ καθεστῆς). Ὁ Ὀδηγὸς
ἐπίσης δρ. 2 (τὸ ἔδωκα γιὰ ἓνα Ὀδηγὸ
δρ. 7). Καὶ τὸ Λυσόχαρτο ἐπίσης δρ. 2
(τὸ ἔδωκα γιὰ μιὰ δεομίδα δρ. 6).—Οἱ τι-
μὲς τοῦ Ἐξωτερικοῦ μένουν οἱ ἴδιες. Τά-
νωτέρω ἰσχύουν μόνο γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΟΛΑ τὰ Διαπλάσπουλα δὲν πηγαίνουν
σχολεῖο. Πολλὰ τὸ ἔχουν τελειώσει καὶ
τώρα εἶναι στὸ Πανεπιστήμιο, ἢ σὲ ἄλλη
ἀνωτὴρη Σχολή, ἢ κ' ἐργάζονται σὲ γρα-
φεῖο, ἢ — τὰ περισσότερα κορίτσια — κά-
θονται στὸ σπίτι τους. Γι' αὐτὸ ἡ Ἀλλη-
λογραφία μου δὲν ἀναιεῖ ποτέ, οὐτε τὴν
ἐποχὴ τῶν σχολικῶν διαγωνισμῶν, οὐτε
τῶν ἐγγραφῶν, τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων
κτλ. Καὶ νά, μολοντὶ τόσα παιδιά εἶναι
τώρα ἀπασχολημένα μὲ τὴν ἐναρξὴ τῶν
σπουδῶν, ἔχω πάλι ἓνα σωρὸ γράμματα.
Ἀδύνατο νὰ παντήσω σήμερα σ' ὅλα. Παίρ-
νω μὲ τὴ σειρά τὰρχαιότερα καὶ, ἅμα ἐ-
ξαντληθῇ ὁ χῶρος μου, θάφωσω τὰ ναι-
τητα γιὰ τὸ ἐρχόμενο.

Σίφουνα, ἡ Ἀθηνᾶ (κ. Ἀθηνᾶ Ἀνα-
στασιᾶδῃ) τοῦ «Μαύρου Ποδιοῦ» ποὺ τόσο
σοῦ ἄρεσε, εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀδελφὴ
τῆς Ἰσιδος καὶ τῆς Βασιλίσσας Νεφε-
ρίτι. Γράφει ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ διη-
γήματά της τῆς δημοσίευσε κ' ἡ «Νέα
Ἑστία» ὅταν τὴν εἶχε ὁ κ. Ξενοπούλος.
Τὸ Πένταθλο ἐτοιμάζεται, ἀρχῆς Ὀκτω-
βρίου θὰ προκηρυχθῇ.

Μαρίδα τοῦ Φαλήρου, σ' εὐχαριστῶ,
καθὼς καὶ τὴ μαμμὰ σου τὴν παλιά μου
φίλη, ποὺ προσφέρεσθε γιὰ τὰ Ἐξηντά-
χρονα. Χαίρω ποῦ σοῦ ἄρεσε ἡ 43η Κυ-
ριακὴ καὶ θὰ λάβῃς μέρος στὴν Τεσσα-
ρακοστὴ-Πάσχα, ὅπως τὴν εἶπε ἡ κυρά-
Μάρθα. Ἔστειλα δυὸ δεομίδες λυσόχαρτο.

Ἀλεξάνδριανέ, αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες,
σοῦ ἐξένεινα, ἀφοῦ ἂν καὶ μένεις στὴ Χίο,
γεννήθηκες στὴν Ἀλεξάνδρεια. Σοῦ ἔστειλα
Ὀδηγὸ καὶ λυσόχαρτο, καὶ χαίρω ποῦ ἀ-
ποφάσιες νὰ μπῆς καὶ στὴν κίνηση. Θὰ
σὲ βοηθοῦν πολὺ οἱ παλιοὶ μου τόμοι ποὺ
βρήκες στὴ βιβλιοθήκη τοῦ παπποῦ. Γρά-
φε μου.

Δὲν ξέρω, Χαρὰ Σανελλαιοπούλου,
ἂν εἶσαι «ἡ πιὸ τεμπέλα ἀπ' ὅλες τίς Δια-
πλάσπουλες», εἶσαι ὅμως τοῦλάχιστο...
τεμπελοῦλα, ἀφοῦ ἀρχίζεις νὰ μοῦ γράφεις
τόσο, τὸ χαίμωνα μὲ τὴν πρόφαση τῶν
μαθημάτων, καὶ τὸ καλοκαίρι μὲ τὴν πρό-
φαση... τῆς ἐξοχῆς. Ἀς εἶναι, ἡ τεμπε-
λιά ἐλπίζω νὰ σάφῃσῃ τώρα πᾶς καὶ νὰ
ἐξακολουθήσῃ νὰ καταγίνεσαι μὲ λύσεις,

Ἀσκήσεις καὶ Διαγωνισμοὺς. Δὲν εἶναι ἀ-
νάγκη νὰ παντήσῃς σ' ὅλους σ' ὅσους θέ-
λεις μόνο. Λυσόχαρτο ἔστειλα καὶ, ὅταν
ἐξανάρθῃς στὴν Ἀθήνα, σὲ περιμένω.

Μεγάλη Ἑλλάς, μόνο τὴ φωτογραφία
τοῦ Παναχαϊκοῦ σοῦ φυλάει ὁ κ. Ξ. Τίς
ἄλλες ποῦ λές, οὔτε ἡ δ. Τ. τίς ἔχεις οὔτε
ὁ κ. Ξ. Τί εἶναι; Ἐ, βέβαια, κάπου θά-
ναι χωμένες. Ἀλλὰ ποῖς θυμᾶται ὕστερ'
ἀπὸ τόσους μῆνες; Τὸ ξέρεις πὼς κ' ἡ
φωτογραφία τοῦ Παναχαϊκοῦ, ἂν δὲν τὴν
πάρῃς γρήγορα, κινδυνεύει νὰ ἐξαφανισθῇ.
Ἐδῶ-μέσα, παιδί μου, εἰν' ἓνας λαθῦριν-
θος ἀπὸ χαρτιά... Κατὰ λάθος σοῦ ἔστειλα
ἐκεῖνα τὰ παλιά Μ. Μυστικά, μετὰ τὸ
γράμμα σου σοῦ ἔστειλα καινούργια. Καμ-
μιὰ φορὰ τὸ ἐπικρατέστερο νικᾷ τὸ ὀρθό-
τερο. Τὰ γρόνια κελαιῖδων καὶ τὸ πρωτ',
μὰ ἐπικρατοῦσα ἰδέα εἶναι πὼς κελαιῖδων
τὴ νύχτα. Τὸ ὀρθὸ εἶναι «ἡ τὰν ἡ ἐπὶ τὰς»,
συνηθέστερα ὅμως λέμε «ἡ τὰν ἡ ἐπὶ τὰν»:
(ἀφοῦ κ' ὁ σοφὸς Ἀγγελοῦς Βλάχος τὸ ὁ-
μοιοκαταληκτικὸν κάπου μὲ τὸ «Τιτάν»).
Ἀπὸ τὰ γλωσσικά σου, γέλασα μὲ τῆς
χωριάτικας ποῦ εἶπε στὴ δασκάλα πὼς
δὲν ἀρίσκει τὸ παιδί της «νὰ πᾶς στὴν ἐπι-
δρομή γιὰ» εἶναι μακριά.

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν
τὴ συνδρομὴν τοῦς νὰ τὴν ἐστειλῶν
τὸ γρηγορώτερον. Ἀς ἔχουν ὅπ'
ᾧ πει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐ-
τὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος ἢ
καυστήρησις ἐπομένως δυσκο-
λεύει πολὺ τὸ ἔργο μου ποῦ ἀ-
παιτεῖ ὅχι μόνο μεγάλους κό-
πους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἐξόδα.

Τὸ Ἀσπρὸ Κουνελάκι, ποὺ γουστάρη-
σε πολὺ τὴν 43η Κυριακὴ μὲ τὰ λογο-
παίγνια της — καὶ τώραίτερον τῆς Κυρά-
Μάρθας — μοῦ γράφει καὶ τὰ ἐξῆς: «Ἀλλὰ
γιατί τῆς ἐφάνηκε περισσότερο τῆς Ἑλπίδος
ποῦ ἡ Χρυσὴ Τσέγκου ἦθελε νὰ καταθέ-
σῃ τὸ χιλιαρικο στὴν Τράπεζα; Κι' ἐγὼ
ποῦ εἶμαι μικρότερη, 7 1/2 χρονῶν, ἔχω
βιβλιόριο τοῦ Ταμειοτηρίου καὶ καὶς δυὸ-
τρεῖς μῆνες ἀνοίγω τὸν κουμπάρο μου καὶ
τὰ καταθέτω». — Πολὺ καλά! Ὅσο γιὰ τὰ
λάβη αὐτὰ τῶν Ἀσκήσεων, εἶναι τόσο εὐ-
νόητα στοὺς λύτες, ὥστε κρίνω περιττὸ νὰ
τὰ διορθώσω. Τὸ ἔαρ λεγόμενον στὴν ἀρχαίαν
καὶ ἡ τὸ ἐαρ-ῆρ, τοῦ ἐαρ-ῆρος.

Τὰ ἔλαβα ὅλα, Αἴγλη, καὶ μπορεῖς νὰ
εἶσαι ἡσυχῇ. Ἐκεῖ ποῦ λέω «αὐτὰ θὰ τὰ
βάλεις στὸ ἀλφάβητό σας μὲ τὰ στοιχεῖα
ἢ τὰ ψηφία ποὺ ἔχουν καὶ στὸ δικό μου»,
ἐννοῶ ἀπλοῦστατα νὰ βάλετε στὴν ἀπάν-
τησή σας καὶ τὸ ἀλφάβητο τοῦ Κρυπτο-
γραφηματοῦ, ὅπως θὰ τὸ βρῆτε κατὰ τὴν
ἀνάγκησιν του. Π.χ. (ἂς ὑποθέσουμε) Α=0,
Β=9, Γ=8 καὶ καθεστῆς. Μόνο τὰ γράμ-
ματα ποὺ λείπουν δὲν θὰ βάλετε (π.χ. χ, ψ)
γιατί αὐτὰ, καθὼς παρατηρεῖ κ' ἡ Με-
γάλη Ἑλλάς, ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ ση-
μεῖα τῆς στίξεως, ποὺ δὲν ἔχουν οὐδὲν ὁ-
ρισμένην. Π.χ. ἡ παρένθεσις πᾶσι πρώτα ἢ
ἡ παύση ἢ ἡ ἀγκύλη;

Ἀλῆθεια, Ταταρίνα τῆς Ταρασκώνης,
δὲν θὰ ἐπιχειρήσῃς κἂν νὰ διαβάσῃς τὸ
Κρυπτογραφημά, ὕστερ' ἀπὸ τόσες ὁδηγί-
ες ποῦ σὰς ἔδωκα; Τότε οἱ Διαγωνισμοὶ γιὰ
σένα εἶναι μόνο πέντε — δηλαδή λίγοι —
ἐνῶ προκλήρῃς ἕξιν ποὺ εἶναι ἀρκετοί. Εἶπα
στὸν Ἀναγνὰ πὼς «ἀργήσῃς νὰ κἀμῃ τὴν
Κυριακὴν, ἀλλὰ τὴν ἔκωμῃς περιφρημῇ», καὶ
μοῦ εἶπε νὰ μὴν ἔχῃς καμμιὰ ἀνησυχία
γιατί ἡ Πάσχα-Τετάρτη θὰ γίνῃ κανονικῇ.

Πραγματικῶς, Ρεπόρτερ, σιωποῦσες
ὅλο τὸ καλοκαίρι, ἐλπίζω ὅμως νὰ κρατή-
σῃς τὴν ὑπόσχεσή σου καὶ «γρήγορα νὰ ἐκ-
ναπίσῃς τὴν πέννα». Χαίρω ποῦ σοῦ ἄ-
ρεσαν τόσο οἱ Διαγωνισμοὶ καὶ ποῦ τὸ Κρυ-
πτογράφημα, ποῦ στὴν ἀρχὴν σοῦ φάνηκε
βουρόν, τὸ ἔλυσες σὲ μισὴ ὥρα (ἀκούε, Τα-
ταρίνα!).

Ναι, Στέφανε Ἀμάραντε, ἡ ἀπάντησή
σου στὴν 41η Κυριακὴ ἔφτασε πρώτη, δὲν
τὴ διάβασα ὅμως ἀκόμα γιὰ νὰ σοῦ πῶ ἂν
θάρσῃ καὶ πρώτη. Εἶπα στὸν Ἀναγνὰ
τίς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὴν 43η καὶ γέ-
λασε, γιατί κ' αὐτὸς ἔχει τὴν ἰδέα πὼς
τάλογοπαίγνια τοῦ εἶναι ὁρροσὰ καὶ γι'
αὐτό, λέει, μόνο γιὰ ἦταν καλοκαίρι καὶ
ἔσθιν μεγάλη τὴν ἔκαμῃ. Στὴ Σκότλανδ,
τὴν περιφρημῇ Ἀστυνομία, θὰ εἶδιν ἐξέτα-
σεις νὰ καταταχθῇ, ὅπως τὸν συμβουλεύεις,
ἀλλ' ἂν εἶχε τὸ προτέρημα νὰ βροῖσῃ,
ἐνῶ ἔχει τὸ ἀντίθετο νὰ χάνῃ...

Φαντάζουμαι, Καστανούλα, μὲ πόση
χαρὰ εἶδες τὴν ἀπάντησή μου στὸ πρῶτο
σου γράμμα, γυρίζοντας ἀπὸ τὴν Πάρνηθα
ὅπου πέρασες τόσο ὥραια. Καὶ τὸ πιστεύω
πὼς ἡ χαρὰ αὐτὴ σὲ παρηγόρησε ποῦ ἀ-
φῆσες τὴν ὥραια φύση γιὰ νὰ γυρίσῃς στὴν
πόλη καὶ νὰ κλεισθῇς στὸ σπίτι... Ἀλλὰ
τί εἶναι τὰ γόστα! Μιὰ ἄλλη φίλη μου,
ποῦ ἦταν κ' αὐτὴ στὴν Πάρνηθα, μοῦ ἐ-
γράψε πὼς δὲν τῆς ἄρεσε καθόλου. Δὲν
μποροῦσε προπάντων νὰ ὑποφέρῃ τὴ μονο-
τονία τοῦ δάσους: ὅλο δέντρα, δέντρα,
δέντρα καὶ τίποτ' ἄλλο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Πόνος μητρὸς»
τοῦ Νηρέως. Διασκευὴ ἀπὸ γνωστὸ διή-
γημα τοῦ Παπαδιαμάντη ἀλλὰ ἀποτυχημέ-
νη. Χρεάζεται βαθειὰ γνώση τῆς ἐλληνι-
κῆς γλώσσας καὶ μεγάλῃ πείρᾳ γιὰ νὰ
καταπιασθῇ κανεὶς μ' αὐτοὺς τοὺς μεγα-
λους. — «Γιὰ κουνήγι» τοῦ Ἀρπη. Ἐπε-
κτείνεται πάρα πολὺ στὴν περιγραφή ὀρι-
σμένων ἐντυπώσεων, πρᾶγμα ποὺ δὲν ται-
ριάζει μὲ τὴν ἀρχὴν ποὺ προχωρεῖ ἀρκετὰ
γοργά. Ἡ ἔκρηξις ν' ἀρχίσῃ διαφορετικὰ
καὶ νὰ μὴ κατ' εὐθεσίαν στὸ θέμα, παρου-
σιάζοντας τὴν ἔξοδο γιὰ τὸ κουνήγι μόνο
σὰν δικαιολογητικὴν, ἢ ἔπρεπε νὰ περιορί-
σῃ τὸν ρεβδαμὸς του καὶ νὰ ἐπεκταθῇ στὴν
περιγραφή τοῦ κουνηγιῦ. Ὁρισμένα σημεῖα
εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐνθαρρυντικά γιὰ τὸ μέλ-
λον. Ὁ Α. ξέρει νὰ βλέπῃ καὶ ξέρει νὰ με-
ταδίδῃ τίς ἐντυπώσεις ποὺ τοῦ γεννοῦν ἐ-
κεῖνα ποὺ βλέπει. — «Βραδυὰ» τοῦ Μικροῦ
Καλλιτέχνη. Πολὺ ἐξαντλημένο θέμα, ὁ-
περλυρικὴ περιγραφή. — «Ἀόματα καὶ
μουγγὰ» τοῦ Ρεπόρτερ. Νόστιμο τὸ ἀνέ-
κδοτο μὲ ἡθελε νὰ γράφῃ μὲ περισσότερη
συντομία καὶ πιθανοφάνεια. Ἐνα παιδί τοῦ
λαοῦ δὲν μεταχειρίζεται τὴν λέξη: «ἀόμα-
τα». — «Πῶς ἀπὸ τὰ κάγκελα» τῆς
Μυρτώ. Κι' αὐτὸ πολὺ λυρικό καὶ σὲ
γλώσσα ἀνακατεμένη: «νοσῶς... ἀπο-
λαμβάνω τοῦ μαγευτικοῦ θεσμάτος...»
καὶ κατὰ τέτοια ποὺ οὔτε τὰ λέμε οὔτε τὰ
γράφουμε. — «Ἀπ' τὴ ζωὴ» τῆς Σκιδῆς.
Ὁ τίτλος τὸν δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸ γράψιμό
του. Γιατί εἶναι πραγματικὸ «κατασκευά-
σμα» φαιτικόν, καμωμένο ἀπάνω σ' ἓνα
γνωστὸ καλούπι: Τὸ πλῆθος παιδὶ ποῦ
διασκεδάζει καὶ τὰ φτωχὰ ποὺ στέκονται
καὶ βλέπουν τὴ διασκεδαστικὴν ἀπέξω. Διαλέ-
γετε ἄλλα θέματα πᾶς... καθημερινά. —
«Σούρουπο» τοῦ Σ. Ω. Τὸ πρῶτο τετρά-
στιχο, ἂν καὶ κοινό, εἶναι ρυθμικὸ καὶ κατὰ
λέξι ὀπωσδήποτε. Τὸ δεύτερο ἔχει στὸν
δευτέρον στίχο ἓνα δυὸ πό

λαια νεαρών ποιητών. Η πρώτη στροφή είναι καλή και στίς άλλες τὰ κάνουν θάλασσα. Σε τί όφελείται αυτό; Προσέχουν περισσότερο να χτενίσουν και να παρουσιάσουν άρτια την πρώτη στροφή και άμελουν τις άλλες, ή ή πρώτη μόνον είναι γραμμένη με έμπνευση; — «Φθινοπωρινή βροχή» του ίδιου. Άντικανονικά σταλμένο. Τις ίδιες παρατηρήσεις έχω να κάνω και σ' αυτό. Οι στίχοι παρουσιάζουν και χαρωμίδες. Π.χ. «και έποτίσθηκε» και άρκετά ελαττώματα στο μέτρο. — Έχω για κρίση τὰ κομμάτια που έλαβα μετά την 1 Σεπτεμβρίου.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Έθνικόν 'Ιδεώδες, ά. (ΦΜ). Κυκλάμινο, κ. (ΑΚ). Όνειροπόλος του Ταυγέτου, ά. (ΤΡ). Δαφνούλα, κ. (ΝΚ).

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: Νέαν Έσμεγάλδαν (θα είδες βέβαια την άπάντησή μου στο παλιό σου έκαινο γράμμα) έλαβα και το νέο, όπου, νομίζοντας πως έκαινο χάθηκε, μου γράφεις τὰ ίδια περιμένω τις άπαντήσεις σου και στους άλλους Διαγωνισμούς. Άγγλην (έλαβα την άπάντησή σου στον Διαγωνισμό Κρυπτογραφήματος που το διάβασες με τη βοήθεια της «Αθηναϊκής Έπιστολής» του κ. Φαίδων' είδες πόσο χαιρείται κανένας άμα κοπιάση και βρή κάτι δύσκολο; ναί, από το Κρυπτογράφημα λείπει και το γράμμα Π. έλαβα και τάλλα' το είκονογραφημένο Π. Πνεύμα σου, που δημοσιεύεται σήμερα, πολύ καλό.) Μικρόν Δόρδον (είδα πόσο χάρηκες όταν το βραβείο σου στην «Κυριακή» που δέν το περίμενες πολύ εύχάριστο που από τις Μ. Άγγελίες έξαφανίσθηκαν οι αποκαλύψεις' να έπαναφέρω το «ή Διάπλ. βεβαιώνει»; ποτέ!) Έεροεξεταστήν (συμμορφώθηκε) με τη νέα διεύθυνση τὰ λαβαίνεις τακτικά; Άνθον Αύγην (έτσι δέν κλίνεται το ψευδώνυμό σου; γιατί νομίζω πως μου έγραφες κάποτε πως το Άνθος Αύγης το θέλεις ως όνομα κι' επώνυμο' έδωσα τις 55 δρ. στον κ. Μινώτο και θα έλαβες βέβαια το τεύχος' δέν θα παρουσιασθή γρήγορα κι' άλλη τέτοια «ευκαιρία»;) Λευκήν Καμέλιαν (έστειλα' διορθώθηκε ο καιρός στη Βούλα;) Βόρειον Πόλον (έλαβα από τώρα το χωριό' βεβαιότατα θα γιορτασθούν τὰ Έξηντάχρονα και στη Θεσσαλονίκη όπου έχω τόσους φίλους' στην προκήρυξη λέω ποιὰ γράμματα λείπουν από το Κρυπτογράφημα' κατά λάθος είπα πως λείπει και το Θ ενώ υπάρχει' κι' από τὰ λείποντα παρέλειψα το Π.) Δορελάϊ (για το γράμμα αυτό του 'Ιουλίου δέν θυμούνται τώρα' ή φωτογραφία σου όμως υπάρχει, άρα θα το έλαβα' δέν σου άπάντησα;) Τίνον (ναί, έχω μια συλλογή σου με το παλιό σου ψευδώνυμο, κι' απ' αυτήν σου έδημοσίεωσα όχι μόνο τρεις Άσκήσεις αλλά πέντε, κι' ως το τέλος του χρόνου θα σου δημοσιεύσω κι' άλλες' από την Αιδηφό δέν έλαβα ακόμη τίποτα.) Διαβατάριον Πουλί (το ένέκριναν' είδα πόσες έκακτες—και όρατες—άσχολίες έχεις τώρα και σέ δικαιολογώ που δέ μου γράφεις τόσο συχνά' άργότερα, έ;) Άλιέα του Αίγαίου (έχει καλώς' τί έχεις στην «43η Κυριακή» θα είδες τώρα πιά. . .) Θηριοδαμαστήν (θέλεις να σημειώνω το νέο σου ψευδώνυμο όπου βλέπω το παλιό; δύσκολο να το θυμούνται, αλλά και περιττό, αφού λές το ψευδώνυμο αυτό δέ θα το αλλάξεις «ούτε στον άλλο κόσμο»!) Αϊνατάϊν (Μικρά Μυστικά έστειλα.) Σμυρνά (το ένέκριναν και χαιρώ πολύ' βέβαια που έπρεπε

να γίνει και σὺ Διάπλασσοπούλα σάν τη μητέρα σου, την παλιά μου Καπερτσιόζα, και σάν τον θείο σου, τον παλιό μου Καδή. . .) Μυρταν Φλώρη (θα προφτάσης' περιμένω γράμμα κι' από το. . . «χειμωνιάτικο παραθέρισμα».) Φιλήμονα (θα είδες βέβαια την έγκριση' είπα στον Άνανι πως ή Κυριακή του σου άρσε ελαφρικά.) Χαρίλειαν Μενιδιάτη (καλά σου έλεγε ή μαμά' με πολλή χαρά έλαβα το «περίφημο» γράμμα' αλλά το ψευδώνυμο που θέλεις δέν μπορώ να σου το δώσω, γιατί άναφέρεται σέ σύγχρονο πολιτικό πρόσωπο κι' αυτά άπαγορεύονται' στείλε μου κανέν' άλλο.) Δωδωναίον (έλαβα τη φωτογραφία για τον Διαγωνισμό.) Μυρτά (έκαμες πολύ καλά' εύγε που δέν θα σ' έμελλε άν σου έγκρινόταν κομμάτι και με Γ, γιατί άλλοι προτιμούν να πορριφθί' σου έστειλα 'Οδηγό κι' έχω στη διάθεσή σου όπόλοιπο δρ. 11,50.) Μπεμπέκαν Μανδαλάνη διέβησες έλλαξα, λύσεις έλαβα.) Μουσίτσαν (δέν περνούσε.) Σμυρνιόπουλο (έπιταγή σου από 24 Αυγούστου έλήφθη και έπιστώθη ο λογαριασμός σου με δρ. 100.) Γαλανομάταν κτλ.

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά την 1 Σεπτεμβρίου θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 289ου Διαγωνισμού Λύσεων. ΑΙ λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι της 23 Νοεμβρίου.

528. Δεξιόγριφος

Άντρας ήμερος με ράσα
Άγριο κερασφόρο σέρνει,
Κι' απ' τὰ δυό τους ένας άλλος
Τό επώνυμό του παίρνει. Μουσίτσα

529. Μεταγραμματισμός

Μαζί σου βοίσκουμαι όλημέρα,
Μιλούμε, παίζουμε και μάγαιπες,
Μ' αν μου αλλάξεις ένα γράμμα,
Στο δρόμο—μά όχι πάντα—με φορξς. Μουσίτσα

530. Τονόγριφος

Ψάρι, με τρών τον Αύγουστο
Αυτοί που μάγαπούνε.
Μά τόνο αν κατεβάσουνε,
Στά ψάρια ός μη ζητούνε:
Όνομ' άντρός. . . χωριάτικο
Θά γίνω κι' ός με βρουνε. Μουσίτσα

531. Αναγραμματισμός

Μεγάλη πόρτα τώρα θα περάσης,
Δυό φύλλων της θάλλάξης τη σειρά,
Κι' εκείνο που άφαντα θα φτιάσης,
Δέν είναι—ώ, κάθε άλλο!—ή χαρά. Μουσίτσα

532. Γεωγραφικός Άστηρ

* * * * *
Νάντικατασταθούν οι
άστερισμοί δια γραμμά-
των ώστε να αναγινώσκον-
ται: * * * * *
Ε * * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

533. Κρυπτογραφικόν

1234526 = Ποταμός της Ευρώπης.
2326 = Έξυπηρετεί την συγκοινωνία.
34526 = Ευρωπαίος. [νίαν.
41526 = Άλλος ευρωπ. ποταμός.
541326 = Φυτόν άρωματικό.
6414 = Γυνή της Γραφής.

534. Μαγική Βικάν άνευ εικόνος
—Κική! μά φύγε από κει, θάρρη
και θά σέ βοέξη.
—Ποιός;
—Δέν άκουσες;
Καταιγίς

535. Άκροστιχίς

Τάρχη των κάτωθι ζητούμενων λέξεων αποτελούν άρχαίον ήρωα-βασιλέα:
1, Είς των επτά σοφών 2, θεός τεχνίτης 3, Μέγας φιλόσοφος 4, Μούσα 5, Όρος της Άττικής 6, Άρχαία ποιήτρια.

536. Φωνηεντόλιπον

*-θς-ν-φ-οχ-κ-τ-τλς

Καταιγίς

537. Γρίφος

ας ας ις ις των Θεόν
ας ας ις ις καλού
ας ας ις ις
Καταιγίς

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων του φύλλ. 28

326. Λεωνίδα (λέων, 'Ιδας).—237. Θρήνος.—Ρήνος.—328. 'Ιάπων-Λάπων-σάπων.—329. Ό ήλιος, ή 'Ηλεία, το ήλιον.—330.

Α Ι Σ Ω Π Ο Σ 331. ΑΡΙΣΤΟΓΕΙ-
Ι Α Τ Ι ΤΩΝ (ρέννος, 'Ιστι-
Σ Α Μ Ο Υ Η Λ αία, σιαγών, Τάρ-
Ω Ο Χ Η ταρα, όριον, Γορ-
Π Τ Υ Χ Ι Ο Ν γίας, 'Ερως, 'Ορίων,
Ο Η Ο Ο Νέστωρ).—332-336.
Σ Ι Λ Η Ν Ο Σ Διά του Ω: ώραϊον,

όπως, ζως, σωρός, μάλος.—337. ΘΗ-
ΣΕΥΣ (Θάνατος, 'Ηττα, Σκότος, 'Ελ-
λειψις, 'Υγρασία, Σκληρός).—338. 'Ηλ-
θον, είδον, ένίκησα. — 339. 'Ελέσόν
με δ Θεός (έλ, ε εις ον, με ο θε, ως).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΘ'—476]

Διαβατάριο Πουλί. Ευχαριστώ. Μόλις
μου δοθεί ή ευκαιρία θ' ανταποδώσω.
ΛΙΑΝΑ

[ΔΘ'—477]

Κωνσταντινουπολίται, Κωνσταντι-
νουπολίτισσες: Σκοπεύουμε να γιορ-
τάσουμε στην Πόλη τὰ έξηντάχρονα της
αγαπητής «Διαπλάσεως». Στη γιορτή θά-
χουμε πρόγραμμα: Μουσική, άπαγγελία,
λογιθρίων, θέατρο, χορό, πίκν-πόγκ κτλ.
Σας προσκαλούμε, λοιπόν, να προσέλθετε
προσκομίζοντας μία ταινία (που ός έρχε-
ται με τὰ φυλλάδια) και να παρουσιασθή-
τε την 14η 'Οκτωβρίου Σάββατον ώρα 15η
στη διεύθυνση: Cihangir Caddesi Deniz
apartman, No 6/4.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤ

[ΔΘ'—478]

Κοκ. (Σ. Τ.) στη γιορτή σου δέξου τις
πιο θερμές μου ευχές. Γ. Β.

[ΔΘ'—479]

Νέοι όριζόντες στο Διαπλασιακό μας
σαλονάκι! 'Ιδρύνται οι 'Ηνωμένοι
Διαπλασιακοί Σύλλογοι.

Σκοποί: Διάδοσις της Διαπλάσεως, κα-
τάργησις των άπανάληψων, Διαγωνισμοί,
Έκδρομές, Διάφορες φιλικές συγκεντρώσεις
και γενικά μια ένγάρδια συνεργασία. Σύλ-
λογοι. Ράδιο-Έλλάς, Διαπλασιακή Στέ-
γη, Έυθυμη Συντροφιά, Καλλιτεχνική
Συντροφιά, Διαβολάκια. Διοικητικόν
Συμβούλιον θα δημοσιεύη προσχωρς. Όσοι
Σύλλογοι επιθυμούν να έγγραφούν: Διοίς
Ε. Θεοχαρόπουλον Διομείας 5Δ 'Αθήναι διά
ΗΝΩΜΕΝΟΙ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ
Σημ. Κάθε διαμάχη παύει από τώρα και
καλούμε όλους τους Συλλόγους στην 'Ε-
νωσι. — ΗΑΣ.